

ਬੱਚੇ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ - ਪਹਿਲੇ ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ

ਵਿਕਾਸ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ

- ❖ ਵਿਕਾਸ ਸੰਬੰਧੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਨਾਲ ਇੱਕ ਬੱਚੇ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਨੂੰ ਮਾਪਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।
- ❖ ਵਿਕਾਸ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਬੱਚਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸੰਕੇਤ ਹਨ ਜੋ ਸਾਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਵਧਣ ਅਤੇ ਵਿਕਸਿਤ ਹੋਣ ਬਾਰੇ ਦੱਸਦੇ ਹਨ।
- ❖ ਹਰ ਬੱਚਾ ਆਪਣੀ ਗਤੀ ਨਾਲ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕਰਦਾ ਹੈ।
- ❖ ਇਹ ਉਪਲਬਧੀਆਂ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਸਥਾਈ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀਆਂ, ਪਰੰਤੂ ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਬੱਚੇ ਲਗਭਗ ਇੱਕੋ ਜਿਹੀ ਉਮਰ ਵਿੱਚ ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਗੁਜ਼ਰਦੇ ਹਨ।
- ❖ ਬੱਚੇ ਦੀ ਉਪਲਬਧੀ (ਪ੍ਰਾਪਤੀ) ਵਿੱਚ 2-3 ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੀ ਦੇਰੀ ਹੋਣ ਤੇ ਮੈਡੀਕਲ ਸਲਾਹ/ਵਿਕਾਸ ਸੰਬੰਧੀ ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਤੇ ਪ੍ਰੇਰਨਾ ਦੀ ਲੋੜ ਪੈਂਦੀ ਹੈ।

ਵਿਕਾਸ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਲਈ ਸਿਫਾਰਿਸ਼ਾਂ:

ਉਮਰ	ਤੁਸੀਂ ਕੀ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ	ਬੱਚੇ ਕੀ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ
0-3 ਮਹੀਨੇ	<ul style="list-style-type: none"> * ਆਪਣੇ ਬੱਚੇ ਵੱਲ ਮੁਸਕਰਾਓ, ਬੱਚੇ ਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਵਿੱਚ ਦੇਖੋ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਬੱਚੇ ਨਾਲ ਗੱਲਾਂ ਕਰੋ। * ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਦੇਖਣ, ਸੁਣਨ, ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਨ ਅਤੇ ਹਰਕਤ ਕਰਨ ਲਈ ਤਰੀਕੇ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰੋ। 	<ul style="list-style-type: none"> * ਪ੍ਰਤੀਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ ਮੁਸਕਰਾਉਣਾ। * ਬੰਨੇ ਰੀਬਨ ਨੂੰ ਛੂਹਣਾ। * ਆਵਾਜ਼ ਕੱਢਣ ਲੱਗਣਾ।
3-6 ਮਹੀਨੇ	<ul style="list-style-type: none"> * ਆਪਣੇ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਵੱਡੀਆਂ ਰੰਗਦਾਰ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦੇਖਣ ਅਤੇ ਵਰਤਣ ਲਈ ਦਿਓ। * ਆਪਣੇ ਬੱਚੇ ਨਾਲ ਗੱਲਾਂ ਕਰੋ ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਜਵਾਬ ਦਿਓ। ਆਵਾਜ਼ਾਂ ਅਤੇ ਇਸ਼ਾਰਿਆਂ ਨਾਲ ਗੱਲਾਂ ਕਰੋ। 	<ul style="list-style-type: none"> * ਸਿੱਧੇ ਖੜ੍ਹੇ ਰਹਿਣ ਦੌਰਾਨ ਸਿਰ ਰੋਕ ਕੇ ਰੱਖਣਾ। * ਆਵਾਜ਼ ਵੱਲ ਚਿਹਰਾ ਕਰਨਾ। * ਵਸਤੂਆਂ ਚੁੱਕਣਾ।
ਲਗਭਗ 9 ਮਹੀਨੇ	<ul style="list-style-type: none"> * ਆਪਣੇ ਬੱਚੇ ਦੇ ਪਕੜਣ ਲਈ ਉਸਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦਿਓ ਅਤੇ ਉਹ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦਿਓ ਜੋ ਆਵਾਜ਼ ਕਰਦੀਆਂ ਹੋਣ। * ਖੇਡਾਂ ਜਿਵੇਂ ਲੁੱਕਣਮੀਟੀ ਖੇਡੋ। 	<ul style="list-style-type: none"> * ਲੇਟੀ ਹੋਈ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚੋਂ ਬਹਿਣਾ। * ਅੰਗੂਠੇ ਅਤੇ ਉਂਗਲ ਨੂੰ ਚੁੱਕਣਾ। * ਸਹਾਇਤਾ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਬੈਠਣਾ।
ਲਗਭਗ 1 ਸਾਲ	<ul style="list-style-type: none"> * ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਚੀਜ਼ਾਂ ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਨਾਮ ਦੱਸੋ। 	<ul style="list-style-type: none"> * ਸਹਾਇਤਾ ਤੋਂ ਬਗੈਰ ਸਹੀ ਖੜ੍ਹਾ ਹੋਣਾ। * ਹੱਥ ਹਿਲਾਣਾ। * ਪਾਪਾ/ਮੰਮਾ ਕਹਿਣਾ।
ਲਗਭਗ 1½ ਸਾਲ	<ul style="list-style-type: none"> * ਆਪਣੇ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਢੇਰ ਲਗਾਉਣ ਅਤੇ ਡੱਬਿਆਂ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣ ਅਤੇ ਬਾਹਰ ਕੱਢਣ ਲਈ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦਿਓ। * ਆਪਣੇ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਆਮ ਸਵਾਲ ਪੁੱਛੋ। ਆਪਣੇ ਬੱਚੇ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਕਰਨ ਦੀਆਂ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਤੇ ਪ੍ਰਤੀਕਿਰਿਆ ਕਰੋ। 	<ul style="list-style-type: none"> * ਇੱਛਾਵਾਂ ਜ਼ਾਹਿਰ ਕਰਨਾ। * ਕੱਪ ਵਿੱਚ 3 ਪੱਥਰ ਪਾਉਣਾ। * ਸਹੀ ਤਰਾਂ ਚੱਲਣਾ।
ਲਗਭਗ 2 ਸਾਲ		<ul style="list-style-type: none"> * ਸਹਾਇਤਾ ਨਾਲ ਇੱਕ ਪੈਰ ਤੇ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋਣਾ। * ਇੱਕ ਹੋਰ ਸ਼ਬਦ ਕਹਿਣਾ। * ਘਰ ਦੇ ਕੰਮ ਦੀ ਨਕਲ ਕਰਨਾ।
ਲਗਭਗ 2½ ਸਾਲ	<ul style="list-style-type: none"> * ਆਪਣੇ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਗਿਣਤੀ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਕਰੋ ਅਤੇ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦਾ ਫਰਕ ਪਛਾਣਨ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਕਰੋ; ਆਪਣੇ ਬੱਚੇ ਲਈ ਸੌਖੇ ਖਿਡੌਣੇ ਬਣਾਓ। * ਆਪਣੇ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਗੱਲਾਂ ਕਰਨ ਲਈ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰੋ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਬੱਚੇ ਦੇ ਸਵਾਲਾਂ ਦੇ ਜਵਾਬ ਦਿਓ। 	<ul style="list-style-type: none"> * ਸਰੀਰ ਦੇ 4 ਅੰਗਾਂ ਦੇ ਵੱਲ ਸੰਕੇਤ ਕਰਨਾ। * ਥੋੜ੍ਹਾ ਡੋਲਦੇ ਹੋਏ ਖੁਦ ਖਾਣਾ। * ਇੱਕ ਰੰਗ ਦਾ ਸਹੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਨਾਮ ਦੱਸਣਾ।
ਲਗਭਗ 3 ਸਾਲ	<ul style="list-style-type: none"> * ਆਪਣੇ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਕਹਾਣੀਆਂ, ਗਾਣੇ ਅਤੇ ਖੇਡਾਂ ਸਿਖਾਓ। 	<ul style="list-style-type: none"> * ਸਿੱਧੇ ਰੇਖਾ ਦੀ ਨਕਲ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਖਿੱਚਣਾ। * ਖੁਦ ਹੱਥ ਧੋਣਾ। * 4 ਵਿੱਚੋਂ 3 ਵਸਤੂਆਂ ਦੇ ਨਾਮ ਦੱਸਣਾ।